

Hjægod Tidende

Udgivet af

LOKALHISTORISK FORENING
FOR SLANGERUPEGNEN

32. årgang

Nr. 2

1. juni 2016

Den blå blomst

Læs også

*Slangerup FØR og NU,
som Egon V. Jørgensen husker det!*

Formanden har ordet

Foreningen afholdt sin ordinære generalforsamling den 29. marts, hvor en stor del af vores medlemmer var mødt op i Aktivitets-huset.

Efter generalforsamlingen viste Henny Bøgh os et spændende PowerPoint show fra vores udflugter i 2015.

Vores seneste foredrag handlede om et mordforsøg i Uvelse med en historie, som strakte sig over næsten 100 år.

Dette blev levende fortalt og illustreret af vores mangeårige medarbejder Erik Hansen.

Det var dejligt at se så mange tilhørere.

Den 8. maj havde vi arrangeret bustur til Sorø, hvor vi under kyndig guidning af Helge Torm så den smukke Kloster Kirke og Akademihaven. Også Hauchs Psykiske Cabinet fik vi set, her guidet af Jørgen From Andersen. Der var rig lejlighed til at nyde de smukke omgivelser i Sorø.

Mere om generalforsamlingen og udflugt inde i Ejegod Tidende.

Smedjen er åben for besøg hver lørdag fra kl. 10.00 til 13.00 eller efter aftale.

Kom og nyd de rolige omgivelser og se de gamle landbrugsmaskiner i haven.

Arkivet er åbent mandage fra 09.00 til 12.00 og torsdage fra 14.00 til 18.00.

Besøg os gerne, når vejen falder forbi.

Til sidst vil jeg gerne takke vore medlemmer for jeres store interesse for Foreningen og ønske alle en rigtig god sommer.

Jens Lindgreen

Rettelse:

I Ejegod Tidende nr. 1 2016, har vi på side 16, kaldt forstanderinden på KANA for *Astrid*. Det rigtige er: *Asta Margrethe*.

Foreningsnyt

Referat fra generalforsamlingen den 29. marts 2016

Mødet blev afholdt i Aktivitets-huset Kongshøj, Kannikkestræde 2c med deltagelse af 38 medlemmer inkl. Bestyrelsen. Foreningens formand, Jens Lindgreen bød velkommen og fortsatte iflg. Dagsordenen til punkt

1. Valg af dirigent

Bestyrelsen foreslog Erik Fristrøm, der påtog sig hvervet. Han kunne bekræfte, at formalia vedr. varsling og tidspunkt for generalforsamlingens afholdelse, var overholdt. Dirigenten gav herefter ordet til formanden.

2. Formandens beretning

Året 2015 har været endnu et godt og spændende år for Foreningen.

Medlemstallet er stabilt, nye kommer til og nogen falder fra,

men p.t. er der godt 300 husstande som medlemmer.

Vi har haft stor aktivitet på Arkivet, hvor mange personer søger oplysninger om deres tidligere familiemedlemmers skæbner eller om Slangers historie, herunder det fortsat aktuelle "Kongensgadeprojekt" med bl.a. kortlægning af hus- og matrikelnumre.

En stor tak til arkivleder Anne-Marie Jørgensen, Erik Mortensen, Erik Hansen, Ole Henriksen, redaktøren af Ejegod Tidende Irene Nielsen og Inger Gjerløv Christensen samt til

"klippedamerne" Else Marie Gindrup og Aase Nielsen.

Kassereren Torben Møller har styret økonomien med sikker hånd. Mange tak for det.

Alle har ydet en kæmpe indsats for at undersøge og besvare mange indkomne spørgsmål og sørget for, at foreningen fungerer til glæde for alle, der har interesse i byens historie.

Arven fra Knud Larsens døtre ”Inger og Birthe Larsens Mindelegat” er stadig efter fundatsens regler investeret i værdipapirer. Årets afkast gør det blandt andet muligt at arrangere udflugter, foredrag og udsendelse af Eje-god Tidende 4 gange årligt. Smedjen har gennem året haft mange besøgende ca. 2000 personer i åbningstiden. Heraf flere fra udlandet. Mange har besøgt os, blandt andet under jazzfestivalen og under Frederikssund Kommunes ”Sommeraktiviteter for børn”, beboere fra ældrecentret i Slangerup samt nærliggende byer har ønsket at se smedjen, smedehuset med vore udstillinger og smedehaven, hvor der efter Minibyens flytning i foråret til et lukket område ved SIK, nu er en udstilling af gamle landbrugsmaskiner. Mange runde fødselsdage er fejret i smedehuset, ofte efterfulgt af en guidet tur i Slangerup By og Kirke. En stor tak til Henny Bøgh, Jan Andersen, Kaj Noppenau og de øvrige personer, der har hjulpet til med at gøre stedet til det fredfyldte aktiv, det er.

Vægterkorpsset er i vort regi og dets medlemmer er til stede, når der er specielle arrangementer i byen. Vi har afholdt følgende fore-

drag :
14. september,
hvor pens. politimand Ove Kryger fortalte om sit liv i politiets tjeneste.
27. oktober,
hvor Lise Lauritzen Loft fortalte om kvindebevægelsen i Danmark.
Begge foredrag havde stor tilslutning.
Årets udflugter:
9. maj,
bustur til Politimuseet med efterfølgende frokost i Hansens gamle Familiehave.
13. september,
gik turen til Museet for Søfart med indlagt frokost hos Madam Sprunck og efterfølgende besøg på Falkonergården ved Fredensborg.
Begge ture - iflg. deltagerne, med stor succes.

Nuværende æresmedlemmer er: Tage Poulsen, Erik Hansen, John Madsen, Erik Mortensen og Ole Henriksson.

Formanden sluttede med en stor tak til bestyrelsen, vore to revisorer, Frede Petersen og Jørgen Barslev, alle hjælpere og medlemmer samt alle, der gør det muligt at få foreningen til at fungere optimalt. Formandens beretning blev godkendt af ge-

neralforsamlingen uden kommentarer.

3. Regnskabet fremlægges

Det fremlagte regnskab var delt op i regnskab for foreningen, for forlaget og for Mindelegatet. De to sidstnævnte regnskaber er udfærdiget af en ekstern revisor og forsamlingen skulle kun tage stilling til regnskabet for Lokalhistorisk Forening, som kassereren gennemgik med tilhørende forklaring til de enkelte punkter. Regnskabet blev herefter godkendt. Den ligeledes fremlagte resultatopgørelse blev taget til efterretning.

4. Indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag.

5. Kontingent for året 2017

Bestyrelsen foreslog uændret kontingent, altså i 2017: 200 kr. pr. husstand og 150 kr. for pensionister, ligeledes pr. husstand. Dette blev godkendt.

6. Inger og Birthe Larsens Mindelegat

Bestyrelsen ansøger iflg. vedtægterne om 60.000 kr. til foreningens aktiviteter. Generalforsamlingen godkendte bestyrelsens ansøgning.

7. Valg til bestyrelsen

Følgende bestyrelsesmedlemmer var på valg:

Jan E. Andersen, Karsten Andersson og Jørgen Wammen, der alle var villige til genvalg. Da der ikke var andre kandidater blev alle tre blev genvalgt.

Suppleanterne:

Jørgen Rasmussen, Susanne Havsholm og Aase Nielsen som var på valg, alle var villige til genvalg. Da der ikke var andre kandidater blev alle tre genvalgt.

Valg af 1 revisor:

Jørgen Barslev blev genvalgt (revisor sammen med Frede Petersen).

Som revisorsuppleant blev Per Westh genvalgt.

8. Eventuelt

Formanden oplyste, at Erik Hansen holder et foredrag den 12. april og Erik Hansen fortalte, at det kommer til at handle om mordforsøget på fæstebonden Poul Larsen i Uvelse.

Endvidere henviste formanden til foreningens udflugt til Sorø den 8. maj, billetsalget starter 25. april.

Det blev også nævnt, at Den gamle Smedje nu har åbent for en ny sæson.

Efter en kort pause fremviste Henny Bøgh et lille power point med billeder fra foreningens udflugter i 2015 samt lidt løst og fast fra årets gang i Den gamle Smedje.

Dirigenten, Erik Fristrøm, takkede for god ro og orden og trække sig tilbage fra dirigentposten og overlade ordet til Jens Lindgreen for en afsluttende bemærkning. Formanden takkede for en fredelig og hyggelig afvikling af årets Generalforsamling.

Henny Bøgh
sign.
Erik Fristrøm
sign.

Referent

Dirigent

Hvornår ? var det nu det var Konkurrence

Hvornår fik Slangstrup sin første biograf?

A	B	C
1920	1916	1910

Hvornår stoppede Slangstrup-banen sin drift imellem Farum og Slangstrup?

A	B	C
1948	1944	1954

Hvornår var den store brand i Slangstrup?

A	B	C
1902	1908	1912

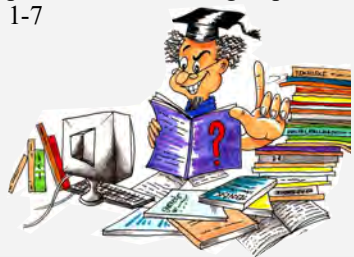
**Svaret
gemmer sig i dette blad!**

**Konkurrencen fortsætter
i de næste 2 numre.**

Indsend løsningen *senest 31.01.2017*,
til Foreningen, e-mail:

info@slangeruphistoriskforening.dk

1. præmie, 1 års medlemskab
2. præmie, Slangstrup Landsognsbog
3. præmie, Gamle Slangstrup-billeder 1-7

Forårs oprydning i Forlaget

Du har nu mulighed for at købe
Foreningens bøger og hæfter til
MEGET favorable priser!

"Side 9 pigen"

Af: Irene Nielsen

Rita var datter af malermester Axel Johannes Oscar Andersen og hustru Marthine Andersen f. Jensen.

Foruden Rita, bestod børneflokket af: Kaj, som var maler Edgar og Peter, var ligeledes malere, med eget firma, Erik og yngste søster Stella.

Rita Andersen 1927 -1985, gift i 1954 med biografdirektør Kaj Egon Hansgaard 1922 -1999. Rita og Kaj fik 3 børn mens familien boede i Roskilde: Marianne, Lena og Ole.

Rita var uddannet kosmetolog. Arbejdede senere på Metalskolen i Jørlunde som rengøringsassistent. Hun arbejdede også som butiksassistent hos "Magasin Christoffersen" i Frederikssund.

Rita Andersen i 1949

Den blå blomst

Redigeret af: Irene Nielsen

A/S Kaffesurrogatfabrikken "Skandia's" Cikorietørreri A/S, **opført 1916** på Stationsvej 11. Fabrikken var ejet af fabrikken af samme navn i København.

"Kaffen" bestod, "ifølge Wikipedia", af 40% rug, 40% cikorie og ca. 20% sukkerroer.

I Slangerup blev cikorie og roer vasket, tørret og brændt. Brændingen kunne lugtes over hele byen.

Den videre forarbejdning foregik på Skandias fabrik i København.

Cikorien dyrkedes, på kontrakt, af egnens bønder. Den blev blandet med sukkerroer (2:1) og det færdige produkt blev brugt som kaffe-erstatning.

Karl Albert Rasmus Møller Dupont, født i 1880 i København.

Havde eget cikorietørreri i Hedehusene fra 1912-1915.

Han kom til Slangerup som bestyrer af Skandia i 1916.

Efter 2. verdenskrig overtog champignongartneriet "Mascot" ejendommen.

De Danske Cikoriefabrikker A/S

var kaffeerstatningsfabriker stiftet i 1872 af C.F. Tietgen ved sammenslutning af seks cikoriefabrikker.

Fabrikken fusionerede i 1897 med C.F. Rich & Sønners kaffesurrogatfabrik, der var grundlagt i 1834. Virksomheden ophørte i 1980.

Cikorie er udbredt og almindelig på Øerne, i det østligste Jylland samt på Djursland, hvor den mange steder farver grøftekanterne smukt lyseblå, ofte sammen med den gulgrønne pastinak. Akkurat som mange hundrede andre lægeplanter er den faktisk slet ikke hjemmehørende i Danmark. Cikorie blev indført fra Sydeuropa engang i middelalderen, formentlig med munke, som i forbindelse med klostervæsenet medbragte en lang række værdifulde urter.

Cikorie har siden oldtiden været et mirakelmiddel mod alskens sygdomme. I nogle tilfælde har den overhovedet ikke virket, men i andre tilfælde har den. Roden indeholder nemlig stoffet esculetin, som kan beskytte leveren mod forgiftning samt sukkerstoffet inulin, som virker gavnligt på fordøjelsen. Derudover er blade- ne af cikorie faktisk ganske vel- smagende, og de kan bruges i salater, som kål m.m.

Siden gammel tid har man nemlig vidst, at roden af cikorie kan brændes, males i små stykker og derefter opløses i kogende vand. Det giver en lidt bitter, brun drik, som man, i mangel af bedre, kan forveksle med kaffe. Da kaffebønner, før i tiden var meget dyre, valgte mange at "fortynde"

kaffen med cikorie og sukkerroer, og der var ligefrem en industri, der tjente gode penge på at fremstille denne kaffeerstatning. Under Anden Verdenskrig kunne man ikke vælte sig i café latte på de smarte caféer, senseo-kaffe på kontoret og den klassiske fire timer gamle økologiske Merrild på kaffekanden i køkkenet.

I 1944 havde Danmark været besat i fire år, og selv om der på dette tidspunkt var lys for enden af tunnelen, kom der ikke mange både med kaffebønner forbi.

Hvor pengene var små, blandede man de maledede kaffebønner med Rich's, som var billigere end kaffen. Derved drøjede man på de dyre kaffebønner.

Man blandede 250 g Richs og 500 g kaffe.

Pakkerne kunne købes i pakker af 125 g som kostede 25 øre i 30erne.

I 40erne toppede salget af Richs med ca. 225.000 pakker om dagen, men i 70erne faldt salget til ca. 25.000 pakker om dagen.

I landbruget er cikorie en stadig mere populær efterafgrøde, idet den bl.a. kan forebygge og endog bekæmpe indvoldsorm hos kreaturer, ligesom den lange pælerod trækker en mængde værdifulde mineraler op til jordoverfladen.

Kristian Andreas Jakobsen
Her omgivet af en masse damer.
Foto fra cikorie-tørrieriet Skandia i anledning af hans 30 års fødselsdag i 1941

Navnelister til disse billeder kan læses på side 18

Folkene på Cikoriertørrieriet, den 1/4-1941.
B207234.

Pengespekulanten

Carl Salomonsen, født i København 1876, død 1942 i Sorgenfri, var i 1915 med i en aktionærgruppe, som sikrede sig aktiemajoriteten i De Danske Cikoriefabrikker, og blev bestyrelsesformand for dette selskab.

I februar 1923 ejede Carl Salomonsen for ½ mio. kr. aktier - ca. 25 procent af de samlede aktier - i De Danske Cikoriefabrikker, der var et velkonsolideret firma. Ved at lade forlyden- der sive om dårlige resultater for virksomheden og ved drastiske nedsættelser af udbyttet, fik han kursen til at gå ned samtidig med, at han opkøbte aktier i virksomheden og således opnåede kontrol over den. Ved disse dispositioner sikrede han sig millionindtægter, da regnskabsresultaterne, der forelå i efteråret 1923, viste sig rekordstore.

Rich's er navnet på et dansk kaffeerstatningsmærke fra 1834 produceret af C.F. Rich & Sønner. I 1896 blev familiefirmaet solgt videre til De Danske Cikoriefabrikker, der markedsførte produktet under sloganet: **'Det er Rich's der drik's'**.

Det var Carl Salomonsen, der i 1930'erne fandt på Rich's-samlemærkerne og fik landets bedste kulturgeografer til at

skrive tekster til mærkerne.

Derved kombinerede han effektivt reklame og folkeoplysning. De første albums hed: ***Paa Rejse med Richs, Vort flittige Folk og Fritidens Glæder.***

I 1907 opførte virksomheden en stor fabrik i Valby, hvor Richs-navnet også indgik.

Fabrikken blev imidlertid købt af naboen Lundbeck, der havde udvidelsesplaner. Richs fabrikken blev revet ned i 1987.

I 1950'erne faldt forbruget af kaffeerstatning og C.F. Rich & Sønner's fabrik lukkede i 1964. Rich's blev dog forsat produceret i Danmark frem til 1983.

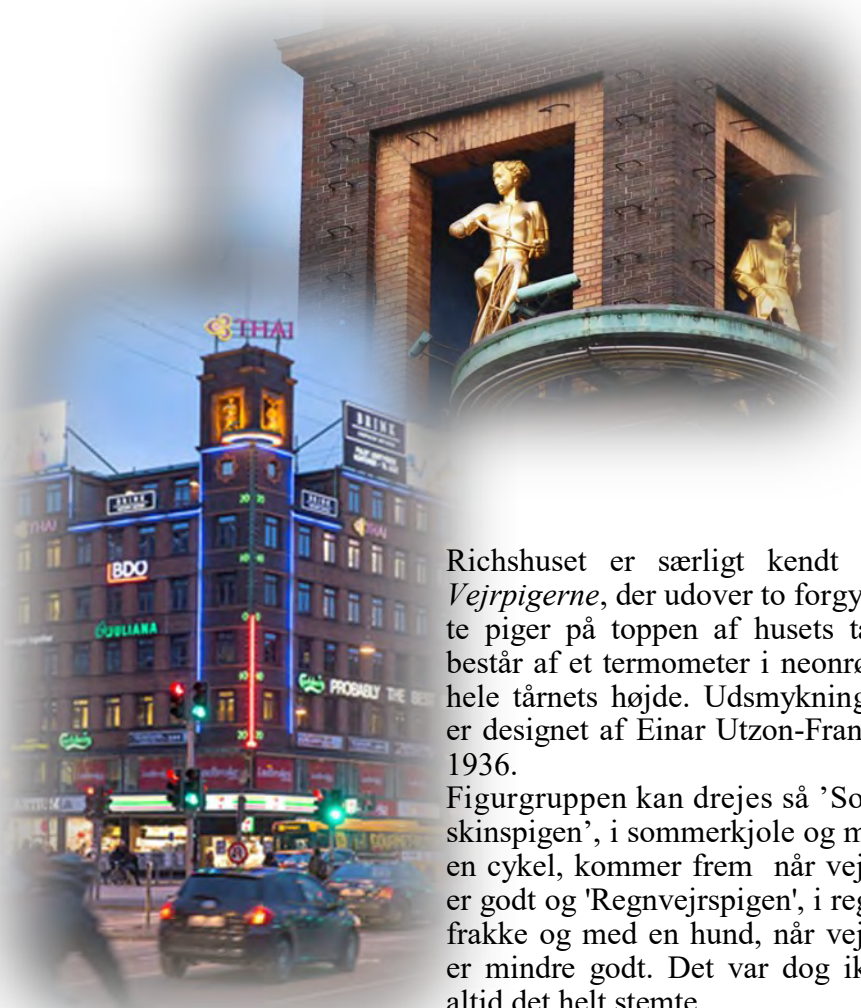
En sønderjysk grossist købte varemærket af Rich's koncernen og det var forsat muligt at købe det i danske dagligvarebutikker indtil starten af 2009, hvor det blev produceret i Tyskland.

Siden da har Andelslandsbyen Nyvang i Holbæk sørget for at holde Rich's mærket i live og det har også været muligt at købe det på enkelte andre museer rundt om i Danmark.

Richshuset, er en markant bygning på hjørnet af Rådhuspladsen nr. 16 og Vesterbrogade nr. 2A i København. Bygningen blev opført i 1934-1936 tegnet af Alf Cock-Clausen og er en af kun få art deco-bygninger i Danmark.

Den har sit navn efter kaffeerstatningsproducenten C.F. Rich & Sønner, der havde hovedsæde i huset frem til 1969.

Richshuset er særligt kendt for *Vejrpigerne*, der udover to forgyldte piger på toppen af husets tårn består af et termometer i neonrør i hele tårnets højde. Udsmykningen er designet af Einar Utzon-Frank i 1936.

Figurgruppen kan drejes så 'Solskinspigen', i sommerkjole og med en cykel, kommer frem når vejret er godt og 'Regnvejrspigen', i regnfrakke og med en hund, når vejret er mindre godt. Det var dog ikke altid det helt stemte.

Richs Samlealbum modtaget fra Slangstrup borgere. Albummene kan ses i udstillingen, Den gamle Smedje, Kongensgade 23.

Kildeangivelse:
Wikipedia
Naturhistorisk Museum
Richs-Samler
Hverdag og Fest
Theplantexplorer
DMI

Invitér din familie, venner til en hyggestund i nostalgis tegn til en kop kaffe med Richs og med hjemmelavet kikskage.

Prøv at lægge en kikskage sammen og servér den til en hyggestund i weekenden.

Opskriften er fra først i 50-erne - skal ikke bages, men lægges sammen dagen før.

Vælg en aflang form, der er en bagatel bredere end kiksene er lange. Vi har brugt en form af aluminiumsfolie, som ikke skal smøres, og kagen er nem at få ud af. Bruges en almindelig sandkageform, er det praktisk at fore den med bagepapir eller folie.

Ingredienser:

250 g palmin

3 hele pasteuriserede æg

200 g flormelis

125 g kakaopulver

1-2 tsk vanillesukker

reven skal af en usprøjtet citron

Fyld: 18-24 stk. aflange kiks uden tunger

Fremgangsmåde:

Smelt palmin i en tykbundet gryde og afkøl den noget, pisk æg og flormelis lyst og skummende, pisk kakao, vanillesukker og citronskal i æggemassen og hæld den håndvarme palmin i, mens der piskes.

Hvis palminen er for varm, risikerer man, at den skiller. Bliver den for kold, risikerer man, at den stivner, inden man er færdig med at lægge kagen sammen. Er massen for tyk, så den er svær at fordele, kan man evt. fortynde med lidt varm kaffe.

Dæk først formens bund med et jævnt lag kakaomasse, læg så et lag kiks i og skift med kakaomasse og kiks, til formen er fyldt op. Øverste og nederste lag skal være chokolademasse.

Den sammenlagte kage stilles koldt - gerne i køleskab i ca. et døgn til den er så fast, så den kan skæres i skiver.

Luftfoto af champignonfabrikken "Mascot", Stationsvej 11, tidligere kaffesurrogatfabrikken "Skandia".

Forrest, midt i billedet, Stationsvej 7, som fabriksejeren lod opføre. Nederst, til højre ses stationsbygningen. Rester af skinnelegemet kan endnu anes.

Navnelister til
billeder side 12

- 1 Frida Marie Nielsen
- 2 Inger Marie Wolsted, f. Bredde Olesen
- 3 Inger Margrethe Sylvest Carstensen, f. Hansen
- 4 Sonja Herdis Viola Nielsen, f. Bluhme
- 5 Jonna Margrethe Christensen, f. Hansen
- 6 Jonna Sørensen, f. Beicker Knudsen
- 7 Eva Pedersen, f. Knudsen
- 8 Kristian Andreas Jakobsen
- 9 Ellinor Ketty Christiane Hansen, f. Frederiksen
- 10 Edith Kirstine Sofie Skovgaard Lindvall, f. Knudsen
- 11 Ketty Magdalene Jensen, f. Wolsted
- 12 ??
- 13 Marie Frydenlund, f. Jørgensen
- 14 ??

1 xx Andreassen	16 Bertha Marie Jørgensen
2 Peter Jacobsen	17 Svend Nielsen
3 Laurits Jensen	18 Laurits Hansen
4 Wilhelm Noppenau	19 Ketty Wolsted
5 Henry Hansen	20 Lilly Hansen
6 Edith Kirstine Sofie Skovgaard Knudsen	21 Eva Knudsen
7 Alice Nielsen	22 Inger Hansen
8 Jonna Knudsen	23 Meta Martha Fernanda Hansen
9 ?	24 Ellinor Frederiksen
10 Jonna Hansen	25 Frits Steffensen
11 Christian Jacobsen	26 Henry Noppenau
12 Sonja Bluhme	27 Niels Peter Christiansen
13 ?	28 fru Nielsen
14 Inger Marie Bredde Olesen	29 hr Nielsen
15 Frida Nielsen	

Snake City Jazz fejrer 10 ÅRS jubilæum ved Festivalen i uge 34

Slangerup & Omegns Idrætsforening fejrer 100 ÅR

Kammeratskab og fællesskab har siden klubbens start den 8. juli 1916 været nøgleord i Slangerup & Omegns Idrætsforening. Klubben har igennem tiden været et samlingspunkt for borgerne i Slangerup og omegn.

*SOIF's 70 års jubilæum den 17. juli 1986.
Formand Inger Christiansen holder tale.*

Slangerup Idrætsforening. Fodboldhold 1930 - 1935

1.række: Harry Jensen, murer-svend Grønne, Barfod, Richard Hansen, Jens Christiansen, (træner) Betjent, Pedersens søn, Karl Georg Hansen, Erik Hansen, Svend Hansen og Charles Hansen.

Damefodbold.

SOIF's vinderhold i Kirke Værlose i 1973.

Bagest fra v.: Birgit Schlage, Ea Carlsen, Lizzi Hansen, Mona Jensen og Mogens Christiansen. Forrest fra v.: Anne Rasmussen, Lene Larsen, Biddy Hadammer, Anette Hadammer, Helle Hansen, Inger Christiansen og Majbritt Eriksen. Billedet lånt fra Inger Christiansens album.

Guld til årgang 06/07 v. BSF Cup

SOIF fortæller:

På selve jubilæumsdagen den 8. juli 2016, udkommer et jubilæumsskrift om SOIF.

Fejringen af jubilæet vil ske efter sommerferien, hvor der vil være stor fest i Hallen.

Fodboldpiger i nye trøjer

Slangerupfodboldskole, uge 26, 2016

I løbet af efteråret, kommer der andre aktiviteter.

Du kan følge SOIF på www.soif.dk og Facebook, hvor vi løbende vil orientere.

Slangerup FØR og NU, som Egon V. Jørgensen husker det!

Redigeret af: Ole Henriksson

Musiker og
skomager
Egon
Valdemar
Jørgensen,
1904 – 1969.

På opfor-
dring skal
jeg prøve,

her på papiret, at fæstne nogle af mine erindringer fra byen Slangerup fra århundredeskiftet og indtil vore dage (1960-erne). Og jeg gør det gerne, da jeg selv synes, det er interessant at genopfriske minderne fra min tidligste barndom og de nu mere end 50 år, der er forløbet siden da.

De årstider, jeg nævner, må kun tages omtrentlige, da min hukommelse på dette område ikke er fuldstændig.

Møledammen strakte sig fra Birke-

mosevej, langs Toften til Hauge Mølle Vejen og helt ned til Hauge Møllegård. Denne dam var om vinteren tumleplads for hele byens børn og ungdom. Her løb man på skøjter, brændte bål på isen og hvad man nu ellers kunne finde på. Der var et sted i Møledammen, hvor der var totalt bundløst. Det kaldte man for "Ålehullet". Det var markeret ved et stort træ, og hvert barn vidste, at der skulle man holde sig fra, og det blev altid nøje overholdt. "Ålehullet" bar nu ikke sit navn for ingenting, for her var virkelig ål i massevis; men de smagte ikke særlig godt. De var meget mosedede.

Udsigt til Slangerup fra Møledammen.

Denne møledam udtørredes langsomt i årene fra 1910 til 1920. Slangerup by havde ikke megen lighed med den nuværende. Dens gader, som man på den tid ikke havde navne på, var grusede og meget hullede. Ud for hvert hus var der en toppet brolægning i ca. 1 alens bredde, der som regel var overgroet af ukrudt; man tog det ikke så højtideligt dengang.

På Hestetorvet, byens markedsplads, var der marked to gange årligt. Slangerup marked fandtes indregistreret i enhver almanak indtil midten af 40-erne, da byens styre gav afkald på denne ret. Slangerup marked var i min barndom store dage, selv om disse markeder i fordums tid havde været endnu større. Da varede sådan et marked et par dage ad gangen. Man dansede og morede sig til den store guldmedalje; men det var dengang.

Markedet begyndte klokken 7 om morgenen og var gerne forbi ved middagstid. Her fremstilledes heste, køer, får og svin, og budene gik hurtigt og kvikt.

Hestetorvet blev også brugt til mange andre ting. Her kom et omrejsende cirkus et par gange

om året – skiftevis med gynger og karruseller. Det var tradition, at By- og Landsognets unge mænd holdt ridning her fastelavns mandag. Der var gerne en snes udklædte ryttere og et par hestevogne i optøget. Når "katten var slået af tonden" her, drog optøget afsted til Hørup og Kvinderup, hvor spøgen gentog sig, hvorefter de aflagde besøg på alle gårde og større huse, hvor de samlede penge ind og fik æg i deres kurve. Aftenen gik med spisning, romtoddy og dans på Gæstgivergården til langt ud på morgenstunden. Hestetorvets hverdag var, fra jeg kan huske og til omkring 1920, præget af de dengang omflakkende sigøjnere, et rodløst, farende folk, som rejste land og rige rundt, boende i deres beboelsesvogne, som de flyttede med nogle dages mellemrum, fra by til by. Disse halvgule, kulsorte mennesker var til tider rå og brutale og røg tit i totterne på hverandre. De var meget musikalske, sang og spillede på deres særprægede strengeinstrument, så det var en nydelse at høre på.

De opretholdt livet ved at synge og spille ved dørene, nogle bandt børster, som de gik omkring og solgte.

Mange i Slangerup gav gerne en skilling for at blive spået af si-gøjnerkvinder.

Kirketorvet: Her lå posthuset og telefoncentralen i samme bygning. Denne bygning huser i dag telefoncentralen; men har tidligere været præstegård. I min barndom hed byens postmester Haunstrup; men før den tid var postvæsenet samlet under primitive forhold, fortælles der. Postmester B. C. O. Jespersen, som i dag bestrider embedet i Slangerup, er byens femte postmester siden året 1900.

Telefoncentralen havde dengang kun få abonnenter, det var ikke ligefrem velstand, der prægede byen. Forretningsfolk var her ikke mange af på den tid. Byen stod i stampe, og det var egentlig ikke så mærkeligt, for der var dengang en lov i landet, der forhindrede frit næringsliv i en afstand af 1½ mil fra nærmeste købstad og Slangerup lå jo kun 1 mil fra Frederikssund. Da denne lov blev ophævet først i

tyverne, forsøgte flere forretningsfolk at starte en levevej; men byens indbyggerantal var jo ikke vokset. . Det kneb med omsætningen og mange måtte opgive. Af købmænd var der kun én, Emil Mørck, der efter **storbranden i 1902** havde etableret sin forretning i postgården, som nu også fik navnet ”Købmandsgården”.

Da Gæstgivergården efter branden samme år blev genopbygget, blev der her indrettet en lille købmandsbutik. Her residerede den gamle Peter Jensen. Han passede købmandsboden og herfra solgte han blandt andet brændevin, som han aftappede fra tønder over i flasker efter ønske, og det blev i årenes løb til mange tusinde potter.

En halv flaske brændevin kostede på den tid 27 øre, så afsætningen var stor, da det jo dengang var en regel, at brændevin var lige så nødvendigt i ethvert hjem, som i dag mælk er det. Denne regel kunne jo ikke undgå at sætte sine spor blandt byens befolkning. De, der ikke havde karakter nok til at holde måde med denne drik, gik næsten altid rundt i en saglig rus. Gamle Peter Jensen, Gæstgivergården, passede både Købmandsboden og Kælderstuen, og de stamgæster, der daglig kom her, var ikke altid lette at styre; men Peter, der ellers var en godmodig fyr, kunne godt se streng ud, og når han gjorde det, faldt gemytterne gerne til ro.

Postvognen, byens daglige forbindelse til Hillerød, husker jeg tydeligt. En gul, lukket vogn med plads til 8 passagerer.

Med kusken på agestolen kørte den fra Slangerup ved 9-tiden om morgenen og var hjemme igen ved 18-tiden. Omkring 1920 blev denne postvogn erstattet af en stor, gul bus med faste ringe. Senere kom så rutebilen Hillerød-Roskilde.

I året 1905 kom så Slangerupbanen. Brugsforeningen blev oprettet omtrent samtidig. I 1914 fik byen eget elektricitetsværk, og det var en stor dag for Slangerup, da det elektriske lys i huse og på gader afløste petroleumslamperne. Elektricitetsværket lå der, hvor Aage Larsens maskinværksted i dag ligger. Sidst i tyverne overgik byens elektricitetsforsyning til NESÅ.

Til minde om svundne tider står der på Kirketorvet en mindestøtte for den store salmedigter Thomas Kingo, som var væversøn fra

Slangerup og som senere blev præst her. Flagstangen på Kirketorvet blev rejst ved en stor folkefest den 9. juli 1920 til minde om genforeningen med Sønderjylland. Tingstene ne ligger også på Kirketorvet og taler sit tydelige sprog om en svunden tid.

Der levede i datidens Slangstrup et meget særpræget folkefærd, og de var at finde i alle samfundslag. Der var særlinger som "Fuld-Kristine", Svensk-Johanne" og Australien-Stine". Af disse tre kvinder lagde man særlig mærke til den sidste. Hun bar med smil sin byrde og det gjorde hun hver dag, , hvor hun tog turen ud til Lystrup Skov for at hente risbrænde, som hun bar på sine skuldre.

Med stav i hånd hentede hun alt sit brænde hjem på den måde. Havde man ikke på den tid et øgenavn, så skulle man nok få det.

Der var mænd som "Rå-Niels", "Træskolarsmand" samt "Køresmeden", og der var Thorvald Svendsen, der var en meget morsom mand, når han ikke havde fået for meget sprut. Han sang så det gjalde, og hans "nationalsang" var: "Pas på æren, pas på æren, min lille ven". Melodien til sangen er nu ved at komme frem igen.

Den har gentagne gange været spillet i radioen i den senere tid, og jeg har da tænkt på Thorvald Svendsen.

Man gjorde også nar ad mangt og meget dengang. Man havde i

byen en gammel brandsprøjte, som man havde megen morskab af. Som sprøjte var den intet værd. Kun til efterslukning kunne den til nød bruges; og den gjorde man så nar ad, ved at synge: "Dengang Slangstrup brændte, var der ild i det hele sogn; men dengang gendarmerne rendte, var der ild i en kakkelovn". Eller man sang en anden: "Slangstrup Sprøjte kan nok gå an, når bare den ej skal til ildebrand". Jo, det manglede skam ikke på humør dengang.

Når der var bal på Gæstgivergården, var der som regel også slagsmål. Ungdommen var altid belavet på at skulle prøve kræfter, og byen var berygtet, hvad det angik.

Jeg erindrer byens fugleskydningsselskab. Den årlige fest her var noget af en begivenhed.

Festen blev altid holdt på en hverdag, og selskabet bestod af et halvt

hundrede herrer, der kl. 9 om formiddagen gik for at hente fuglekongen, hvor han så

end boede.

Det kunne være i byen, i Jordhøj, Hørup, Manderup, Kvinderup eller Lystrup. Efter frokosten hos fuglekongen marcherede de med ham i spidsen byen rundt til tonerne af et seks mands hornorkester. Fugleskydningen fo-

regik i Gæstgivergårdens have til fuld musik, og når det blev aften, indfandt damerne sig, og man morede sig til langt ud på morgenstunden.

Nævnes skal skomagermester H. P. Petersen. Hans virksomhed var efter datidens forhold meget stor. Han beskæftigede til tider seks svende på værkstedet. Han var desuden sognefoged, pante-foged, sygekassemand og meget mere. H. P. Petersen så til tider meget bøs ud; men var i virkeligheden en hjertensgod mand, stille og rolig i hele sin færd. Alle hans mange indkasseringer gik i samme kasse; en skotøjsæske, som han, når dagens gerning var endt, sorterede til hver sin plads. Han lagde mange penge ud for folk, når det kneb.

Og det kunne ikke undgås, at han i tidernes løb fik mange penge til gode; men det tog man ikke så højtideligt på dengang.

Da grundloven kom i 1915, gav den kvinderne valgret, og fru Grethe Olsen, Slangerup Savværk, blev her i byen en forgrundsfigur. Hun havde forinden været formand for Kvindevalgretsforeningen. Hun blev det første kvindelige medlem af sognerådet. Fru Olsen, der havde været sygeplejerske, var meget socialt indstillet, og barmhjertighedens gerning prægede hende altid. Hun så de forfærdelige forhold, der på den tid herskede i byens hæslige fattighus i Klosterstræde. Hun gjorde sin indflydelse gældende i sognerådet til hjælp for disse fattige mennesker, der var henvist til at leve her. Hun skabte respekt om sin person og vandt disse menneskers fortrolighed ved at tage dem med det gode. Hun sørgede for, at de fik et varmt måltid hver dag og de fik det serveret i hendes egen bolig, dem der kunne gå derop. De, der var syge fik maden bragt. Var der uro i fattighuset; det skete jo af og til, så blev der bare sendt bud efter fru Olsen. Så snart hun viste sig på arenaen, blev der øje-

blikkelig ro. Grethe Olsen hadede spiritus og fik oprettet en afholdsforening. Hun gjorde meget for at ungdommen skulle se og drage lære af, hvad spiritusbrug kunne føre til af fordærv. Hun lavede afholdsrestauration i sin bolig. Her var stor have til, hvor hun serverede afholdsøl, sodavand og kaffe med kager. Til venstre i haven anlagde hun en keglebane, og ungdommen mødte talrigt på sommeraftener og om søndagen og spillede ”8 om Kongen”.

Af industrier var der savværket, som beskæftigede fra 6 til 8 mand. Så var der bryggeriet, der også lå på Hestetorvet. Der fremstilledes hvidtøl, bayersk øl og mineralvande, som man kørte rundt og solgte. Her var beskæftiget 4 mand. Bryggeriet nedlagdes i 1914. Så kom ”Hafnia” til byen og blev senere afløst af Faxedepotet.

Af håndværkere fandtes der dengang i byen 2 skomagere, 2 skræddere, 1 maler, 1 klinker, 2 tømrere, 1 snedker, 1 hjulmand, 2 murere, 1 bager, 1 blikkenslager og 4 slagtere. Slagterne havde deres slagterhuse; men ingen butikker som nu. De gik byen rundt med slagtertruget på nakken og

solgte deres kød og kørte ud til omegnen med deres varer.

I 1910 fik Slangerup en ny præst. Den gamle, hyggelige pastor Skovgaard døde, og det blev Chr. Lynge, der kom hertil fra Christiansø. Han var stærkt præget af Indre Mission; og det var Slangerup på den tid langfra, så det kneb svært for ham, at få nogle til kirken. Han fik dog en lille, fast blok; men tilstandene blev med årene således, at flere husstande løste sognebånd til Jørlunde kirke. Senere startede han en indsamling, og fik bygget ”Kingos Minde”, der indtil 1926 udelukkende var missionshus; men derefter blev huset nærmere en slags forsamlingshus, som Slangerup gennem årene fremefter fik megen glæde af.

Murer L.P. Knudsen var fast ansat ved kirken som murer, og han og pastor Lynge havde mange skærmydsler sammen. De var to modsætninger, og de blev aldrig enige. Knudsen var en særpræget, men herlig type, som alle vi, der kendte ham vil mindes. Han gjorde kun, hvad han selv ville og ham kunne præsten ikke omvende.

I pastor Lynges tid her som præst

blev der forøvet hærværk i kirken og på kirkegården. Det var noget med et viskelæder. Det vakte megen opmærksomhed dengang, som jeg af forskellige grunde ikke skal komme nærmere ind på.

Fra 1914-1918 havde Slangerup

sin store militærindkvartering. Det var i Første Verdenskrigs dage, og var der ikke liv i byen før, så blev der det nu. Hestetorvet blev eksercerplads og da der jo af og til var en soldat, der havde forsyndet sig, skulle han i spjældet, som blev indrette i postgården. Jo! Det var en spændende tid.

I 1916 åbnede den første biograf i Slangstrup. Det var Bruun Ber-

thelsen, der havde bevillingen. Han var far til skuespillerinde Ingeborg Bruun Berthelsen. Der var "Premiere" med "Barnet fra Paris". Det var i stumfilmens dage. Biografen lå da ude ved Roskildevej. Sidst i fyrreerne åbnedes en ny Kino i Brobæksvej med "Soldaten og Jenny" som første stykke.

I 1930 blev den nye Københavnsvej anlagt og så begyndte der så småt at komme gang i byggeriet

herude. Der lå kun nogle ganske få huse på Øvejen.

Vore pengeinstitutter begyndte i 1905 med Slangstrupbanens Oplands Bank. Så kom Landmandsbanken, Hillerød Landbobank, Frederiksborg Amts Spare- og Lånekasse og nu sidst Andelsbanken.

Først i fyrreerne kom der ligesom lidt mere fart i sagerne. Der kom industrier til byen: "Nordisk Gelatine", "Mascot", "Konservesfabrikken" og "Skruefabrikken".

"Slangstrup Mølle" blev overtaget af Slangstrup Foderstofforening. "Bay og Vissing" overtog Slangstrup Savværk, som efter en brand i 1945 blev genopbygget til en moderne træindustri. Samme aktieselskab anlagde fabrikken "Danahaar". I begge virksomheder er der mange beskæftiget. Handelsstanden voksede og der blev bygget det ene hus efter det andet.

I 1954 måtte vi sige farvel til Slangstrupbanen. Mange var utilfredse hermed; men så fik vi rutebilstationen i stedet, og mon ikke alle er tilfreds hermed.

"Bay og Vissing" har købt et areal på den gamle stationsplads. Det er meningen her at opføre en afdeling af deres virksomhed, når der kan skaffes boliger og arbejdere hertil.

Boliger er et stort problem i Slangstrup; men spørgsmålet må kunne løses på en eller anden måde. Af pressen kan man se, at byens styre for tiden er beskæftiget med en større udstykningssag. Det kunne tyde på, at man viser sagen interesse og man må håbe, at der kommer realiteter ud heraf. Vi ved alle, at udvidet industrivirksomhed vil betyde

forøgede udgifter for kommunen; men vi ved også, at pengene vil komme igen med renter og renters rente.

Slangstrup kan ikke længere ligge stille, mens andre byer formerer sig med rivende hast. Det gælder både boligbyggeri og industri.

I gamle dage sagde man altid, som en spøgefuldhed: "Dette eller hint sker ikke, før København kommer her forbi på en trillebør". Med andre ord:

Man mente, at det aldrig skete. Men en kendsgerning er det nu, at København nærmer sig Slangstrup med rivende hast, og hvis vi ikke står os selv i vejen, vil Slangstrup engang i fremtiden blive en slags forstad til København.

Løst og fast fra Den gamle Smedje

Af: Henny Bøgh

Den gamle Smedje slog traditionsmæssigt dørene op til en ny sæson Påskelørdag kl. 10 og har herefter åbent hver lørdag fra kl. 10 - 13. Alle er velkomne til at kigge indenfor og se vores sjove udstilling af gamle landbrugsmaskiner, som vi efterhånden har samlet en del af. I løbet af kort tid kan vi tilføje en gammel traktor til udstillingen, som er blevet sponsoreret af en venlig gårdejer.

Vi mangler nu kun nogle husdyr - dog gerne kun kopier, fremstillet af regntæt materiale. Er du den glade giver, så er vi den glade modtager!

Indenfor i smedehuset har vi flyttet lidt rundt på møblerne; men man kan stadig komme og se, hvordan vore bedsteforældre eller oldeforældre boede, da de var unge og havde mange børn boende hjemme under relativt små forhold.

Den sidste lørdag i måneden og til tider også på andre dage, sørger vores smede for, at der er ild i essen. De fleste fredag formiddage strømmer liflige spillemænds-toner ud på Kongensgade, når "Smed Hansens Spillemænd" øver sig. Man er altid velkommen til at kigge ind, når porten står åben og vi giver gerne en kop kaffe eller et glas saftvand til de besøgende.

Også under Jazzfestivalen til august er der liv og glade dage i Den gamle Smedje, hvor Street Band underholder flere gange under festivalen.

Foto: Irene Nielsen

Fredag den 5. august lukker vi dørene op for et arrangement i samarbejde med Frederikssund Kommunes "Sommeraktiviteter for børn". Her kan man se programmet:

Kig ind i Den gamle Smedje i Slangerup og prøv at være smed, vaske tøj som i gamle dage, lege sjove lege og løse opgaver, drikke saftvand, grille pølser og bage snobrød.

Arrangør	Lokalhistorisk Forening for Slangerup-pegnen
Målgruppe	6-12 år – forældre og bedsteforældre må gerne være med
Dato og tidspunkt	5. august, kl. 11-14
Mødested	Den Gamle Smedje, Kongensgade 23, Slangerup
Tilmelding	Nej
Kontaktperson for arrangement	Henny Bøgh: hboegh@post2.tele.dk Telefon 2099 5435
Pris	Gratis

HUSK! Vi åbner gerne for selskaber på andre tidspunkter, ligesom vi gerne fortæller om Slangerups spændende og gamle historie og guider i by og kirke, når det er muligt.

Mordforsøget på fæstebonden Poul Larsen i Uvelse

Af: Henny Bøgh

Tirsdag den 12. april kunne man i Aktivitetshuset høre den grumme historie om mordforsøget i midten af 1700-tallet på fæstebonden Poul Larsen i Uvelse.

Erik Hansen

Foto: Irene Nielsen

fra Lokalhistorisk Forening/Arkiv
havde sat sig grundigt ind i sagen,

som han fremlagde med mange facts og historiske detaljer. Vi hørte om en rigtig hustyrant, der blev gift med en ung pige, som han dog tævede efter husbehov og det samme gjaldt parrets børn. Den unge kone var til gengæld forelsket i en ung mand fra nabolaget og sammen med en ven af familien og hendes egne forældre blev der lagt planer om at slå manden ihjel, men på en sådan måde, at det lignede et uheld. En metode der er prøvet mange gange siden!

Fattigprotokol 1808

En til Uvelse fattig og svag og en anden i Uvelse.				
Poul Larsen	Uvelse	70	Meget svag men fører et stille Levnet	I 61 Aar, Indsitter hos en fattig Søn

Det hele startede da også efter planen. Den unge, forelskede karl fik et lift med den onde Poul Larsen som kørte i hestevogn mod byen og det lykkedes førstnævnte, at få vognen til at vælte og Poul Larsen blev kastet ud og lå livløs i græsset med svære kvæstelser. Desværre var han ikke død, som flere af os håbede på. Han vågnede op og kunne rette anklage mod sin egen kone, svigerforældre og den unge mand.

Det var en grumme historie; men Erik Hansen fortalte den spændende og med adskillige illustrationer og plancher over slægtsfor holdene og forholdene i den tids fængsler, hvor de i mordforsøget implicerede parter havnede i kortere eller længere-

re tid. Selv om de fleste af os, her godt 300 år senere, hellere havde set, at den onde Poul Larsen lå død på vejen, så de andre kunne leve et langt og lykkeligt liv. Men det ville nok heller ikke have været retfærdigt!

Foto: Erik Hansen

Uvelse 1779, før gårdene blev flyttet ud.

Udflugt til Sorø

Af: Henny Bøgh

Søndag den 8. maj, med bus fra Kirketorvet kl. 9.30, satte vi i strålende solskin kurs mod Sorø, hvor vi blev modtaget af en lokal guide på det charmerende, lille Torv i byen.

Foto: Karen Lindgreen

Vi vandrede ad små, hyggelige gader og blev løbende underholdt med historiske kendsgerninger og sjove historier om de steder, som vi passerede.

Foto: Erik Mortensen

Husene, der hørte under Sorø Akademi var obligatorisk kalket i en speciel gul farve, som andre borgere hurtigt havde taget til sig og også kalket deres huse i samme farve.

Vi gik gennem den meget smukke park, der omgiver Sorø Akademi. Vi så oldgamle træer og smukke krat med rododendron, der dog endnu ikke var sprunget ud. I baggrunden kunne man hele tiden skimte den dejlige Sorø Sø.

Foto: Karen Lindgreen

Vi sluttede rundturen ved Sorø Klosterkirke, hvor vi egentlig skulle have været på en guidet rundtur efter frokostpausen. Men kirken havde desværre lavet en dobbelt bookning. Kl. 15 skulle der være koncert med flere børnekor.

Foto: Erik Mortensen

Heldigvis fik vi mulighed for at kigge ind i denne eventyrlige middelalderkirke, der egentlig blev opført som gravkirke for Hvide-slægten, der jo også har relation til Slangerup. Biskop Absalon blev i 1201 begravet under kirken, hvor også Christof-

fer II, Valdemar Atterdag og Margrethe I's søn, Kong Oluf er begravet.

Også Ludvig Holberg er begravet i kirken og på selve kirkegården kan man finde salmedigteren B. S. Ingemanns grav.

Vi fandt tilbage til vores bus og kørte til Hotel Krebshuset, hvor der var dækket op ved lange borde. Her blev der serveret en hjemmelavet bikksemad med spejlæg og hvad dertil hører. Der blev serveret kølig øl fra store kander: Det var meget tiltrængt efter rundturen i det dejlige vejr. Efter bikksemaden blev der serveret kaffe og lagkage i store mængder.

Foto: Henny Bøgh

Foto: Erik Mortensen

Vores guide her, Jørgen From Andersen var meget vidende og fortalte om denne fantastiske udstilling, der består af ca. 700 spændende, smukke og mærkelige instrumenter, der er samlet af A.W. Hauch i slutningen af 1700-tallet.

Vi kunne herefter med fornyede kræfter drage tilbage til Sorø by og besøge Hauchs Physiske Cabinet, der bestemt var et besøg værd.

Herefter gik turen tilbage til Slangerup, hvor vi ankom kl. ca. 17.30 efter en dejlig og begivenhedsrig dag.

Hjælp til selvhjælp

Ekstra Info

Hjælp til selvhjælp

”Ekstra Info” er en intern SMS/e-mail liste, som vi bruger i Foreningen, for vigtige informationer til jer, hvor vi ikke på anden måde kan nå at informere om programændringer.

Du kan ringe på tlf. 4735 2372

eller skrive til os på

e-mail: info@slangeruphistoriskforening.dk

og tilmelde dig!

Du kan følge os på:

www.slangeruphistoriskforening.dk

Vores aktivitetskalender kan også følges på:

www.slangeruponline.dk

B

Afsender:

ISSN: 1603-449X

LOKALHISTORISK FORENING *for* SLANGERUPEGNEN

KONGENSGADE 18 · POSTBOX 28 · 3550 SLANGERUP · TLF. 4735 2372
www.slangeruphistoriskforening.dk e-mail: info@slangeruphistoriskforening.dk

Medlemskontingent for 2016: 200 kr. årligt pr. husstand
Pensionister og efterlønnere 150 kr.

Bestyrelse		Tlf.
Jens Lindgreen	Formand, Turudvalg og foredrag	2783 0880
Irene Nielsen	Næstformand, Lokalarkivet, foto/scanning, redaktør E.T.	4060 3245
Torben Møller	Kasserer, udstilling	2251 3431
Henny Bøgh	Sekretær, Turudvalg og foredrag,	
	Den gamle Smedje, udstilling	2099 5435
Jørgen Wammen	Den gamle Smedje, udstilling	2082 5435
Jan E. Andersen	Den gamle Smedje	4733 4842
Karsten Andersson	Turudvalg og foredrag, Lokalarkivet	4733 4006
Suppleanter	Jørgen Rasmussen, Susanne Havsholm og Aase Nielsen	

Lokalhistorisk Arkiv for Slangerupegnen, Kongensgade 18

Anne-Marie Jørgensen Arkivleder træffes på arkivet **torsdag kl. 14-18** 4735 2372
Bestyrelsen træffes på arkivet **mandag kl. 9-12 og torsdag kl. 14-18**
Ring på tlf. 4735 2372 for at aftale eventuelle andre tidspunkter. Alle er velkomne.
Indgang i Kongensgade 18 (i Rådhushaven, bag biblioteket), følg de blå skilte.

Den gamle Smedje og udstillingen, Kongensgade 23

Holder åbent *lørdage fra kl. 10-13. Se evt. opslag på porten.*

Ønsker om at besøge Den gamle Smedje og udstillingen kan rettes til:
Henny Bøgh, tlf. 2099 5435

Ejgod Tidendes

redaktion: Bestyrelsen

Ejgod Tidende udgives af
Lokalhistorisk Forenings
Forlag og udkommer kvartalsvis